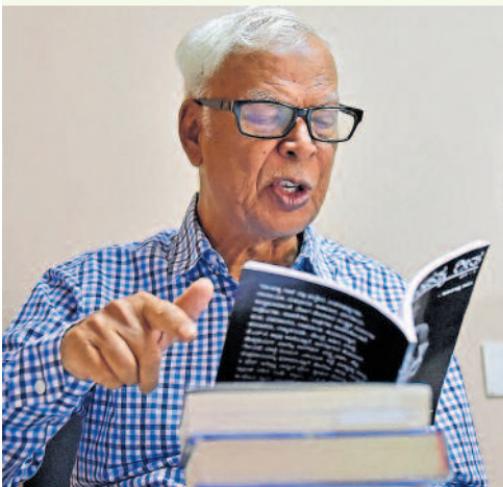

ಕಲ್ಲುಸಕ್ತಿ

ವಿಜಾಸ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬರೆದವರು ನಲ್ಲಿನಿ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ಹಾಕಿದ್ದರು. ‘ಇದನ್ನು ಯಾಕೆ ಬಧಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀ?’ ಕೇಳಿದ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ‘ನಲ್ಲಿನಿ ದೇಶಪಾಂಡೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಇರುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ; ‘ನಲ್ಲಿನಿ’ ಯಾರೂ ಅನ್ನುಪುಲ್ಲ, ಬರೆಯುಪುಲ್ಲ; ಅದರೆ ಇಲ್ಲ ‘ನಲ್ಲಿನಿ’ ಎಂದಿದೆ; ಇದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರ ಹೆಸರಲ್ಲ, ಅಕ್ಷರಗಳೂ ಅಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಸ್ವಂತರ್ಗೊ ಗಾಡಿ ‘ಲ್ಯಾಂಬ್ರಿಂಡ್‌’ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ಕವಿತೆ ಮೋಜಿನಾದು, ಹೋಸ ಧರದ್ದು; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಳಿಸಿದವರ ವಿಜಾಸ ಇಲ್ಲ’ ಎಂದೆ. ‘ನಲ್ಲಿನಿ ದೇಶಪಾಂಡೆ’ ಎಂಬವರು ಬರೆದ ಆ ಕವಿತೆ ನಾಡಿಗನಿಗೂ ಖುಸಿ ನೀಡಿತು.

ಅದರ ಕೈಬಿರಹ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿದ; ಮುಗುಳನಗುತ್ತ, ‘ಇದು ಪ್ರಾಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ಸಿಯ ಕೈಬಿರಹ’ ಅಂದ. ಎಲಾ ಇವನ! ಇಮ್ಮು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಎಂದು ಅಶ್ವಯವಾದರೂ ನಂಬಿಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಂ. (1957) ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾಡಿಗನಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅವನ ಎಲ್ಲ ಗೆಳೆಯರ ಕೈಬಿರಹ ಗೊತ್ತಿದ್ದುವು. “ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು, ಇದು ಪ್ರಾಂತೀ ಬರೆದದ್ದು. ಮೈಸೂರು

ಕಡೆಯವರು ನಲ್ಲಿನಿ ಬದಲು ನಲ್ಲಿನಿ ಎಂದೇ ಇ-ಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ; ‘ಲ್ಯಾಂಬ್ರಿಂಡ್’, ‘ಮಾಡುನ್ನೋ’ ಮುಂತಾದುವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಅವರು ಬಳಿಸುವ ಪದ; ತಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡು. ನೀನು ಅವನ ವಿಜಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, ‘ತಿಗೆ ಕವಿತೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ, ವಿಜಾಸ ಬೇಕು’ ಎಂದು ಕೇಳು’ ಅಂದ. ‘ಪ್ರಾಂತೀ ಬೇಕೆಂತಲೇ ನಿಮ್ಮ ಭಾಗದವರೇ ಒಬ್ಬ ಮುಡಿಗಿ ಬರೆದ ಹಾಗೆ ಮೋಜು ಮಾಡಿ, ಹೆಸರು ನೋಡಿದೊಡನೆ ನೀವು ಖಂಡಿತ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರಿ ಎಂದು ಕಳಿಸಿದಂತಿದೆ. ಆದರೆ, ನೀವೂ ಫಟಿಗರು...’ ಎನ್ನುತ್ತ ನಗರೊಡಿದಿ.

ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ನಾಡಿಗನ ತಂಡತನ ಮತ್ತು ಫಟಿಗನ ಸಂ-ಯೋಗಗೊಂಡು ‘ಲೀಲಾ ರಾವ್’ ಎಂಬ ಕವಯಿತ್ರಿ ಉದ್ದಿಷ್ಟದಲ್ಲ. ಒಂದು ಹೇಳಸ ಪ್ರಯೋಗ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂಬಂತೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ನಾಡಿಗ ‘ಲೀಲಾ ರಾವ್’ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಷ್ಟಪ್ರಷ್ಟ, ಮೋಜಿನ, ಗೆಲುವಿನ, ಜೀತೋಹಾರಿ ಪದ್ಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತೋರಿಸಿದ. ‘ಅತ್ಯವಿಶ್ವಾಸ’, ‘ನಾನು’, ‘ಧೂ ಹೋಗೇ, ಪೂಲೆ ಕಣ ನೀನು’, ‘ಅವನು’ ಮುಂತಾದವು ಆ ಕ್ಷಣ ಬರೆದು ತೋರಿಸಿದ ಕವಿಗಳು. ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ನಂತರ (1978) ಪ್ರಕಟವಾದ ಅವನ ಮೂರನೇ ಕವನಸಂಗ್ರಹ ‘ಉದ್ಘಾಟನೆ’ಯ ಎರಡನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 23 ಲೀಲಾ ರಾವ್ ಪದ್ಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸೊಂಡವು. ಆ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ನವ್ವಿಂದಲೇ ಮುನ್ನಡಿ ಬರಸಿಕೊಂಡ. ನಾನು ಲೀಲಾ ರಾವ್ ಮುಟ್ಟಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ ವಿವರಿಸುತ್ತ, ನಾಡಿಗನ ನವ್ವಿಗೆತಪದ್ಗಳನ್ನು ಮಚ್ಚಿ ಬರದಿದ್ದು.

ನಾಡಿಗ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ಪ್ರಾಂತೀ ವಿಜಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, ‘ಕವಿತೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಬರೆದವರ ವಿಜಾಸ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ತಿಳಿಸಿರಿ’ ಎಂದೆ. ಪ್ರಾಂತೀ ಉತ್ತರಿಸಿ, ನನ್ನ ‘ಪತ್ರ ತಲುಪಿತು’ ಎಂದು ಬರೆದರು, ಅದು ‘ನಲ್ಲಿನಿ’ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೈಬಿರಹವೇ; ಕವಿತೆ ಬರೆದವರ ವಿಜಾಸವನ್ನು ನಾನು ‘ಉಳಿಹಿಸಿ’ ಪತ್ರಿಸಿದ್ದುದನ್ನು, ಮೌನವಾಗಿ ‘ಒಪ್ಪಿದ್ದರು’, ಆದರೆ ವಿಜಾಸ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.
